

DZIEWICA ORLEAŃSKA

DZIEWICA ORLEAŃSKA

TRAGEDYA ROMANTYCZNA

SZYLLERA

W pięciu aktach z prologiem

przekład

A. E. Odyńca

... danie z upoważnienia rodziny tłumacza.

WARSZAWA

Skład główny w księgarni M. Orgelbranda

Nowy Świat Nr. 69

1895

Дозволено Цензурою.
Варшава, 16 Октября 1893 года.

Друк Rubieszewskiego i Wrotnowskiego
Nowy Świat Nr. 34.

Wiadomość historyczna o Joannie d'Arc. ¹⁾

Na początku XV-go wieku, Francya uwikłana w nieszczęśliwą wojnę z Anglią, szarpana wewnątrz krwawymi niezgodami dwóch potężnych stronnictw: Burgundzkiego i Orleańskiego, z których pierwsze, pod wodzą Filipa, księcia Burgundyi, połączyło się nakoniec z Anglią; w największem rozprężeniu i nieładzie pod rządem obłąkanego na umyśle Karola VI, a raczej żony jego Izabelli Bawarskiej, niewiasty sprośnych obyczajów i uczuć; — Francya, mówię, ujrzała się nad brzegiem ostatniej i nieuchronnej zguby. Stanowcza klęska pod Azincourt (1415) i inne przywiodły w końcu pamiętny a upokarzający traktat w Troyes (1420), mocą którego syn Karola VI, Delfin Karol, ostatni szczerp królewskiego domu Walezycy, pomówiony przez własną matkę o nieprawość, został przez ojca wyzuty z prawa następstwa, i prawo to przeniesione na osobę Henryka V, króla angielskiego, który po-

¹⁾ Według Odyńca; skrócona.

ślubił tamże królowną francuską Katarzynę, i tymczasowo, do śmierci teścia, tytuł Rejenta Francyi otrzymał. We dwa lata później (1422), obaj królowie: Karol VI i Henryk V, pomarli, ostatni zostawiwszy w kolebce syna (Henryka VI), który stosownie do traktatu w Troyes, zaraz po pogrzebie Karola VI w Saint Denis, Królem Francyi obwołany został. Delfin także ze swojej strony, pod imieniem Karola VII, ogłosił się królem w Poitiers, nie mogąc dostać się do Rheims, gdzie według uświęconego wiekami zwyczaju, odbywało się zwykle namaszczenie królów francuskich, nadające jedynie sankcyę w obliczu religii, prawa i narodu. Pomimo to w oczach wszystkich dobrych francuzów, Karol VII był prawym monarchą, i wsparty ich gorliwą pomocą, z orężem w ręku bronił praw swoich i kraju przeciw złączonym angielskim i burgundzkim siłom, będącym w posiadaniu Paryża i większej części królestwa. Przez lat siedem toczyła się wojna, z różnem szczęściem i ze wszystkimi okropnościami wojny domowej; aż nakoniec w r. 1429 rzeczy stanęły na tym stopniu, że podług wszelkich rachub polityki i rozumu, sprawa Karola VII ostatecznie upaść musiała. Zawisć i intrygi własnych jego stronników wzbudziły nań nowego wroga w osobie najwierniejszego mu dotąd Konnetabla; inni opuścili go jawnie lub traktowali skrycie z Anglikami; nowe wojsko angielskie, pod wodzą hr. Salizbury, zdobyło wszystkie twierdze i miasto na północnym brzegu Loary i nakoniec